

VAASAN HALLINTO-OIKEUDELLE

VALITUS

Asia Valitus Lupa- ja valvontaviraston päätöksestä 21.4.2026 Nro 176/2026

Valituksenalainen päätös

Lupa- ja valvontaviraston päätös 21.4.2026 Nro 176/2026 (LVV-U/18678/2026) Peurasaaren jätevedenpuhdistamon ympäristölupaa sekä päätösten nro 99/06/1 ja 15/2021 muuttamista koskevassa asiassa.

Muutoksenhakija ja prosessiosoite

Oulun Energia Kenve Oy (Y-tunnus: 1571467-1, jatkossa: ”Hakija”)
Kalkkinokantie 5
94720 Kemi

Yhteyshenkilö:
Vesihuoltojohtaja Mikko Heinineva
puh. 0400 226 732
mikko.heinineva@oulunenergia.fi

Valitusaika ja valitusoikeus

Lupa- ja valvontavirasto on antanut 21.4.2026 päivätyllä päätöksellä myöntänyt ympäristöluvan Peurasaaren uuden jätevedenpuhdistamon toiminnalle ja muuttanut ympäristölupaa nro 99/06/1 ja päätöstä nro 15/2021. Valitusosoituksen mukainen valitusaika päättyy 28.5.2026.

VAATIMUKSET

Hakija vaatii, että valituksenalaista päätöstä muutetaan seuraavalla tavalla:

- 1) Nykyisen puhdistamon (pätös nro 15/2021) käytölle varattua määräaikaa sekä lupamääräyksen nro 1 määräaikaa on pidennettävä siten, että uusi puhdistamo tulee ottaa käyttöön ja vanhan puhdistamon toiminta lopettaa 4 vuoden kuluessa ympäristöluvan lainvoimaiseksi tulemisesta lukien
- 2) Lupamääräyksen nro 1 laitospoistovelvoite on poistettava
- 3) Lupamääräyksen nro 6 vaatimukset kokonaistypen jäännöspitoisuudesta ja poistotehosta poistetaan tai kumotaan kokonaan
- 4) Kokonaistypen poistovelvoitteen sijaan lupamääräyksen nro 6 vaatimus kokonaissfosforin pitoisuuden jäännösarvoksi on muutettava 0,2 mg/l
- 5) Lupamääräys nro 21 on muutettava niin, että laitoksen melu mitataan kerran ja sen jälkeen vain toiminnan muuttuessa.

1. VALITUKSENALAISET LUPAMÄÄRÄYKSET

Valituksenalainen päätöksen nro 15/2021 muuttaminen (lupapäätöksen kohta 5.2 s. 79):

”Lupa- ja valvontavirasto muuttaa päätöksen nro 15/2021 voimassaoloa siten, että päätös on voimassa 31.12.2029 saakka.”

Valituksenalainen lupamääräys nro 1:

”Kemin kaupungin ja Simon kunnan alueiden viemäröidyt jätevedet on viimeistään 1.1.2030 alkaen käsiteltävä hakemuksen mukaisessa biologis-kemiallisessa rinnakkaissaostuslaitoksessa tai vastaavan tehoisessa jätevedenpuhdistamossa. Jätevedenpuhdistamo on varustettava laitosmaisella typenpoistolla.”

Valituksenalainen lupamääräys nro 6:

”Jätevedenpuhdistamoa on käytettävä ja hoidettava niin, että saavutetaan mahdollisimman hyvä puhdistustulos. Jätevedenpuhdistamolta vesistöön johdettavan jäteveden on täytettävä kokonaistypen osalta vuosikeskiarvona ja muiden parametrien osalta neljännesvuosikeskiarvona häiriö- ja poikkeukselliset tilanteet mukaan lukien seuraavat jäännpitoisuuksien ja poistotehojen raja-arvot:

	Jäännpitoisuus enintään, mg/l	Poistoteho vähintään, %
BOD ₇ -ATU, O ₂	15	90
COD _{Cr}	125	75
Kiintoaine	35	90
Kokonaisfosfori, P	0,3	90
Kokonaistyyppi, N	15	70

Jätevedenpuhdistamolle tuleva jätevesi on käsiteltävä lisäksi siten, että toiminnassa täytetään yhdyskuntajätevesistä annetun valtioneuvoston asetuksen 888/2006 liitteen taulukoiden 1 ja 2 mukaiset käsittelyn vähimmäisvaatimukset pitoisuuden ja/tai poistotehon osalta, siten määriteltynä ja tarkkailtuna kuin asetuksessa on edellytetty.

Poikkeukselliset tilanteet, ohitukset puhdistamolla ja ylivuodot viemäriverkostoissa lasketaan mukaan puhdistustulokseen. Jos viemäriverkoston ylivuotona johdetun jäteveden laadusta ei ole käytettävissä tutkimustuloksia, laskennassa käytetään jakson keskimääräisestä tulokuormapitoisuudesta ohituspäiväkohtaisesti virtaamien suhteessa määritettyjen ohituskuormien pitoisuuksien keskiarvoa.

Jos puhdistamolta lähtevän veden näyte ei edusta puhdistamolta pois johdettavaa jätevettä ohitukseen, puhdistamolla tapahtuneet ohitukset on laskettava mukaan tulokseen ohituksista otettujen näytteiden pitoisuuksien perusteella.”

Valituksenalainen lupamääräys nro 21:

”Puhdistamon toiminnasta aiheutuva melu on selvitettävä tekemällä melumittauksia laitoksen ympäristössä. Mittaukset on tehtävä siten, että niiden avulla saadaan selvitettyä toiminnasta aiheutuva melu ja lupamääräyksen 9 mukaisten raja-arvojen noudattaminen. Melumittaus on tehtävä

viimeistään vuoden kuluttua uuden puhdistamon käyttöönotosta ja uusittava tämän jälkeen viiden vuoden välein.

Suunnitelma melumittauksista on toimitettava tarkastettavaksi valtion valvontaviranomaiselle viimeistään kuukautta ennen mittausten suorittamista. Melumittaukset on suoritettava ympäristöministeriön ympäristömelun mittaamista koskevan ohjeen 1/1995 mukaisesti. Mittauspisteiden lukumäärässä ja sijoittamisessa on otettava huomioon melulähteen suuntaavuus ja äänen etenemisen olosuhteet.

Raportti melumittauksen tuloksista on toimitettava valtion valvontaviranomaiselle ja Kemian kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa mittausten suorittamisesta. Raportissa on esitettävä mittauksen tulokset, arvio melun erityispiirteistä, tuloksien vertailu voimassa oleviin raja-arvoihin, käytetyt menetelmät sekä arvio tulosten edustavuudesta ja luotettavuudesta. Jos raja-arvot ylittyvät, on myös esitettävä toimenpiteet melun vähentämiseksi.”

2. VAATIMUSTEN PERUSTELUT

2.1 Uuden puhdistamon käyttöönoton määräajan muuttaminen

Hakija on esittänyt ympäristölupahakemuksen täydennyksen (10.4.2025) kohdassa 10. hankkeen arvioidun aikataulun seuraavasti:

- ympäristölupapäätös vuoden 2025 aikana
- yleis- ja toteutussuunnittelu vuosina 2026–2027
- rakentaminen vuosina 2028–2029
- vanhan puhdistamon purkaminen vuonna 2030

Ympäristölupapäätös ei valmistunut vuoden 2025 aikana ja tämän sekä mahdollisten muiden valitusten myötä ympäristöluvan lainvoimaiseksi tulemisesta ei ole tietoa. Tässä valituksessa haettava kokonaistypenpoiston velvoite vaikuttaa merkittävästi yleis- ja toteutussuunnitteluun, eikä niitä ole järkevää aloittaa ennen kuin ympäristölupa on lainvoimainen. Tästä syystä Hakija esittää nykyisen puhdistamon toiminnan lopettamisen ja uuden puhdistamon käyttöönoton määräaikojen pidentämistä siten, että uusi puhdistamo tulee ottaa käyttöön ja vanhan puhdistamon toiminta lopettaa 4 vuoden kuluessa ympäristöluvan lainvoimaiseksi tulemisesta lukien.

Peurasaaren jätevedenpuhdistamo on toiminut viime vuosina hyvin ja puhdistamolta vesistöön johdettu fosforipitoisuus on alittanut keskiarvona selvästi lupapäätöksessä asetetun raja-arvon 0,3 mg/l. Kun lisäksi huomioidaan, ettei hakijan näkemyksen mukaan typenpoistolla voida saavuttaa vesistön tilan paranemista, hakija katsoo, ettei edellä mainituilla määräaikojen pidentämisillä ole haitallista vaikutusta purkuvesistön tilaan.

2.2 Kokonaistypenpoiston velvoitteen kumoaminen

Typenpoistovelvoite ei ole tarpeen vesienhoitotavoitteiden saavuttamiseksi. Seurauksen merkittävyyttä arvioitaessa otetaan huomioon vesienhoitosuunnitelman esitys toiminnan vaikutusalueen vesiympäristön tilaan ja käyttöön liittyen. Vesimuodostuman Perämeren sisemmät rannikkovedet (VHS-tunnus 5_Ps_003) ekologinen tila on arvioitu tyydyttäväksi. Typpi ei ole vaikuttanut heikentävästi ekologisen tilan fysikaalis-kemiallisiin tai biologisiin tekijöihin.

Velvoite ei edusta parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT), koska se ei ole teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoinen puhdistusmenetelmä eikä ota huomioon toiminnan käyttötapoja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Typenpoistovelvoitetta ei tässä tapauksessa voi ottaa ympäristölupamääräysten perustaksi, koska sitä ei voi soveltaa kohtuullisin kustannuksin eikä sillä paranneta vesien tilaa (vaikutukset ympäristöön). Se on YSL 53 §:n vastainen.

Toistaiseksi voimassa olevassa yhdyskuntajätevesidirektiivin 91/271/ETY liitteen 1 taulukossa 2 todetaan, että paikallisista olosuhteista riippuen käytetään yhtä (fosfori tai typpi) tai kumpaakin muuttujaa. Myös yhdyskuntajätevesiasetuksen 888/2006 4 §:ssä todetaan, että typpeä on poistettava silloin, kun typpikuorman vähentämisellä voidaan parantaa vesien tilaa. Nyt tämä ei ole tarpeen. Lupamääräyksistä 1 ja 6 puuttuu kustannusten ja hyötyjen harkinta kaikkien säännösten nojalla.

Nykyisellä jätevedenpuhdistamolla on ympäristöluvassa (Dnro PSAVI/4996/2018, 1.2.2021) velvoite pyrkiä mahdollisimman tehokkaaseen typen kokonaismäärän poistoon. Nitrifikaatio käynnistyy vesien lämmitessä ja loppukesästä syksyyn asti on saavutettu tyypillisesti lähes täydellinen nitrifikaatio. Tehokas nitrifikaatio osan aikaa vuodesta vähentää nykyiseltä puhdistamolta vesistöön johdettavaa ammoniumtyppikuormaa merkittävästi. Uudella jätevedenpuhdistamolla on mahdollista saavuttaa vähintään yhtä hyvä käsittelytulos ammonium- ja kokonaistypen osalta kuin nykyisellä puhdistamolla. Hakija sitoutuu laitoksen mahdollisimman tehokkaaseen ajamiseen ja katsoo, että vesistöön johdettavaa ammonium- ja kokonaistypikuormaa on mahdollista pienentää merkittävästi asettamalla myös uudelle puhdistamolle velvoite pyrkiä mahdollisimman tehokkaaseen typen kokonaismäärän poistoon ilman typelle asetettavia raja-arvojakin. Nykyinen tapa optimoida puhdistamon käyttöä on riittävä typpikuormituksen hallitsemiseksi myös uudella laitoksella. Typpikuormituksen kustannustehottoman rajoittamisen sijaan on järkevämpää rajoittaa fosforikuormitusta.

2.3 Lupamääräyksen nro 21 muuttaminen

Uusi puhdistamo tulee olemaan täysin katettu lämmin rakennus, jossa kaikki toiminnot ja laitteet sijaitsevat sisätiloissa. Äänekkäät laitteet (mm. kompressorit, puhaltimet) äänieristetään tai sijoitetaan äänieristettyihin tiloihin, joilla varmistetaan, ettei puhdistamon toiminnasta aiheudu ympäristöön meluhaittaa.

Ympäristömelumittaukset voidaan suorittaa puhdistamon käyttöönoton jälkeen. Hakija katsoo, että 5 vuoden välein uusittavat mittaukset eivät ole tarpeellisia, sillä puhdistamon toiminnasta muodostuva äänitaso ei käytännössä muutu toiminnan aikana. Mikäli toiminnasta aiheutuisi jostakin syystä meluvalituksia, voi toimintaa valvova viranomainen vaatia melumittausten suorittamista tarvittaessa.

3. YHTEENVETO

Määräaikoja on pidennettävä niin, että uusi puhdistamo ehditään rakentamaan, testamaan ja ottaa käyttöön sekä nykyinen puhdistamo pitämään käytössä siihen saakka. Tästä ei aiheudu vesistön pilaantumista eikä se heikennä vastaanottavan vesistön vesienhoitotavoitteiden saavuttamista.

Typenpoistovelvoitteen muuttaminen vastaamaan nykyisen puhdistamon typenpoistovelvoitetta on vesienhoitosuunnitelmien tavoitteiden sekä tulevan yhdyskuntajätevesisäätelyn mukaista. Vastaanottava vesistö ei ole typpi- vaan fosforirajoitteinen.

Asetuksen 888/2006 mukaan typpeä ei ole tarpeen poistaa silloin, kun typpikuorman vähentämisellä ei voida parantaa vesien tilaa. Direktiivin 91/271/ETY liitteen 1 taulukon 2 mukaan voidaan paikallisista olosuhteista riippuen käyttää vain yhtä (fosfori tai typpi) muuttujaa. Määräys ei ole myöskään YSL 53 §:n BAT-vaatimuksen mukainen.

Typenpoistovaatimuksen sijaan rehevöitymistä aiheuttavan fosforin kuormitusta esitetään typenpoistovelvoitteen poistamisen vaihtoehtona tiukennettavaksi pitoisuuteen 0,2 mg/l, jolloin kuormitusta rajoitetaan vastaanottavan vesistön ehdoilla sekä parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksen mukaisesti kustannustehokkaasti.

Hakija katsoo, että 5 vuoden välein uusittavat melumittaukset eivät ole tarpeellisia, sillä puhdistamon toiminnasta muodostuva äänitaso ei käytännössä muutu toiminnan aikana.

Muutoksenhakija täydentää valituksensa perusteluita kesäkuun 2026 aikana.

Kemissä 28. toukokuuta 2026

Oulun Energia Kenve Oy

Toimitusjohtaja Tuomas Savola